

راهنمای واحد درسی اخلاق پرستاری و روابط حرفه ای در نیمسال اول سال تحصیلی

۱۴۰۳-۰۴

مدرس / مدرسین: دکتر مژگان بهشید (مدرس و مسئول درس) دکتر اکرم قهرمانیان

پیش نیاز یا واحد همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۱,۵ نوع واحد: ۱ واحد نظری و ۰,۵ واحد عملی مقطع: کارشناسی ارشد

تعداد جلسات: ۱۷ جلسه دو ساعته (۱۷ ساعت نظری و ۱۷ ساعت عملی)

تاریخ شروع و پایان جلسات: ۱۴۰۳/۰۷/۰۹ تا پایان ترم

زمان برگزاری جلسات در هفته: روزهای یکشنبه ساعت ۸-۱۰

مکان برگزاری جلسات حضوری: کلاس ۱۰

هدف کلی و معرفی واحد درسی:

هدف کلی درس: کسب دانش و مهارت فراگیران در زمینه کاربرد ملاحظات اخلاقی در مراقبتهای پرستاری و برقراری ارتباطات حرفه ای بر اساس ارزشهای انسانی.

معرفی واحد درسی: این درس مبانی نظری و مهارتهای لازم برای اقدامات اخلاقی در مراقبتهای پرستاری و برقراری ارتباط حرفه ای را بر اساس ارزشهای انسانی فراهم می کند. در این درس فراگیران با نحوه ی حمایت از حقوق مددجویان و خانواده آنها آشنا شده و راههای توسعه ی اعمال اخلاقی در پرستاری را فرا می گیرند. در این درس علاوه بر بررسی ماهیت موضوعات اخلاق پرستاری، نظریه های اخلاقی مورد بررسی قرار گرفته و جنبه های اخلاقی اعمال و ارتباطات حرف ای پرستاری تجزیه و تحلیل می شود. در این درس فراگیران با موضوعات اخلاقی در زمینه ی کار پرستاری حساس شده و تصمیم گیری اخلاقی را تجزیه و تحلیل و تمرین می کنند تا از این راه صلاحیتهای اخلاق حرفه ای در آنها تقویت شود.

انتظار می رود فراگیران بعد از گذراندن این دوره بتوانند :

انتظار می رود فراگیران بعد از گذراندن این دوره بتوانند :

۱. اهمیت اخلاق در فعالیت‌های پرستاری را شرح دهند.
۲. جایگاه سلامت انسان و ارزش های اخلاق حرفه ی پرستاری به ویژه کرامت انسانی را مورد بحث قرار دهند و مصادیق آن را در حرفه پرستاری بیان کنند.
۳. رابطه اخلاق، قانون و فقه را در مدیریت روابط انسانی مورد بحث قرار دهند.
۴. اصول چهارگانه اخلاقی زیستی و اصول هفتگانه اخلاق پرستاری را شرح داده و کاربرد این اصول را در ارائه مراقبت‌های پرستاری بیان کنند.
۵. مسائل اخلاقی مربوط به آغاز حیات (روش های کمک باروری، سقط جنین، رحم جایگزین و انتقال جنین) را مورد بحث قرار دهند.
۶. مسائل اخلاقی در مراحل پایان حیات (مراحل پایان حیات، بیمار ترمینال، مرگ مغزی، پیوند اعضا، درمان‌های بیهوده، دستور عدم احیاء و اتانازی) را بحث نمایند.
۷. اهمیت حساسیت اخلاقی و مولفه های آن را تشریح نموده و راهکارهای حساس سازی پرستاران به موضوعات اخلاقی را بیان کنند.
۸. نقش حساسیت اخلاقی را در رویکرد به مسائل اخلاقی و پیشگیری از بروز خطا بیان کنند.
۹. جو اخلاقی را شرح داده و عناصر آن را تشریح نموده و تاثیر جو اخلاقی را بر رشد حرفه ای و توسعه فضایل اخلاقی بیان کنند.
۱۰. مفهوم شجاعت اخلاقی را شرح داده و نقش آن را در رویکرد به مسائل اخلاقی بیان کنند.
۱۱. مفهوم دیسترس اخلاقی را شرح داده و عوامل زمینه ساز آنرا برشمرده و راهکارهای کاهش آن را بیان کنند.
۱۲. اصول اخلاق حرفه ای را در آموزش و یادگیری با تاکید بر آموزش بیمار و دانشجو مورد بحث قرار دهند.
۱۳. نقش معنویت در مراقبت از بیماران در مرحله پایان حیات را بیان کنند.
۱۴. مفهوم اخلاق در مراقبت‌های معنوی را شرح داده و مصادیق آنرا بیان کنند.
۱۵. حقوق بیمار را تشریح کرده و برای رعایت حقوق بیمار در محیط بالینی ارزش گذاری کرده و راهکارهایی را ارائه نمایند.
۱۶. نسبت به رعایت حقوق بیمار احساس تعهد نموده و در مورد اصول و روشهای پیشگیری از خطا و مدیریت آن بحث نمایند.

۱۷. چالش های اخلاقی رایج در حوزه ی مراقبتهای پرستاری که مرتبط با حقوق بیمار هستند را شناسایی کرده، چگونگی تاثیر آن بر مراقبت از بیمار را مورد بحث قرار داده، راهکارهایی برای حل چالش های فوق ارائه نموده و آن ها را با هم مقایسه و اولویت بندی کنند.

۱۸. چالش های اخلاقی موجود در بخش ها در رابطه با رعایت اصول تعهد حرفه ای را مورد بحث قرار داده و راهکارهایی برای حل چالش های فوق ارائه نماید و آن ها را با هم مقایسه و اولویت بندی کنند.

۱۹. روش استدلال اخلاقی و تصمیم گیری اخلاقی در فعالیتهای پرستاری را مورد بحث قرار دهند.

۲۰. مفهوم تعارض منافع را توضیح داده، موقعیتهای بروز تضاد منافع و انواع آن را در سیستم های سلامت با ارائه مثالهایی بیان نموده و راهکارهایی برای حل این تعارضات ارائه نماید.

۲۱. کدها، راهنماها و استانداردهای حرفه ای، در پرستاری را توضیح داده و کاربرد آنها را در مراقبتهای پرستاری بیان کند.

۲۲. عملکرد اخلاقی در پرستاری و اهمیت تعهد اخلاقی (Professionalism) را تشریح نمایند.

۲۳. مصادیق رعایت اصول پروفشنالیسم را در فعالیتهای پرستاری بحث کنند.

۲۴. اهمیت برقراری رابطه درمانی در پرستاری را بیان کنند.

۲۵. عناصر اخلاق ارتباطی و انواع ارتباطات بین فردی را در ارائه خدمات سلامت بیان کنند.

۲۶. نسبت به رعایت اصول رفتار حرفه ای در محیط کار و درسی خود احساس تعهد نمایند.

۲۷. موضوعات و مسائل اخلاقی شایع در پرستاری را تحلیل اخلاقی نموده و راهکارهای حل آنها را بحث نمایند.

۲۸. با قوانین و مقررات و مسئولیت های حرفه ای در پرستاری آشنا شده و نسبت به رعایت آنها احساس تعهد کنند.

واحد عملی:

۲۹. مفهوم کار تیمی در پرستاری را درک نموده و در فعالیتهای تیمی تحلیل اخلاقی موقعیتهای بالینی شبیه سازی شده، مشارکت فعال و موثر داشته باشند.

۳۰. در فعالیت های بالینی و کلاسی خود، پایبندی به ارزشهای اخلاق حرفه ای را در عمل نشان دهند.

۳۱. چالش های اخلاقی موجود در محیط بالینی در رابطه با رعایت اصول تعهد حرفه ای را تحلیل نموده و راهکارهایی برای حل چالش های فوق ارائه نماید و آن ها را با هم مقایسه و اولویت بندی کنند.

۳۲. در دوراهیهای اخلاقی موجود در فعالیتهای حرفه ای شبیه سازی شده، توانایی استدلال اخلاقی و انتخاب راه حل مناسب را کسب نموده و آنها را بطور صحیح بکار برند.

۳۳. چالش ها و مسائل اخلاقی شبیه سازی شده از محیط بالینی را با ارائه استدلال اخلاقی تجزیه و تحلیل نموده و گزارشی نقادانه از آن ارائه کنند.

۳۴. اصول اخلاق حرفه ای و کدهای رفتار حرفه ای را در تعاملات و فعالیتهای حرفه ای در موقعیت های بالینی شبیه سازی شده به کار برند.

۳۵. در استدلال و تصمیم گیریهای اخلاقی برای مواجهه و مدیریت چالشها و دوراهی های اخلاقی در محیط شبیه سازی شده مهارت لازم را کسب نمایند.

۳۶. توانایی استدلال و تصمیم گیری اخلاقی در مواجهه با مسائل و معضلات اخلاقی در ارائه مراقبتهای پرستاری و تقابل با مشکلات حرفه را کسب نموده و در تصمیم گیریهای بالینی در عمل انجام دهند.

۳۷. گزارشی از روند جاری رویکرد نسبت به خطاهای حرفه ای و نحوه مدیریت آنها به همراه مستندات از نحوه گزارش خطا و اقرار به خطا در مراکز آموزشی درمانی تهیه و ارائه نمایند.

۳۸. در زمینه یکی از موضوعات درسی واحد اخلاق پرستاری با جستجوی جامع متون و مقالات موجود، یک مقاله مروری تهیه و ارائه کنند.

۳۹. در پایان کلیه جلسات تمرینات عملی، تمرینات مربوط به رفلکشن را در نقد فعالیتهای تیمی گروه خود انجام داده و از دستاوردهای آن در ارتقاء عملکرد آموزشی تیم خود بهره گیرند.

جدول مباحث و بودجه بندی سوالات

ردیف	مبحث	استاد مربوطه	بودجه بندی
۱	اهمیت اخلاق در فعالیتهای پرستاری	دکتر مژگان بهشید	۰/۵ نمره
۲	جایگاه سلامت انسان و ارزش های اخلاق حرفه ی پرستاری به ویژه کرامت انسانی و مصادیق آن را در حرفه پرستاری	دکتر مژگان بهشید	۰/۵ نمره
۳	رابطه اخلاق، قانون و فقه در مدیریت روابط انسانی	دکتر مژگان بهشید	۰/۵ نمره
۴	اصول چهارگانه اخلاقی زیستی و اصول هفتگانه اخلاق پرستاری و کاربرد این اصول در ارائه مراقبتهای پرستاری	دکتر مژگان بهشید	۰/۵ نمره
۵	مسائل اخلاقی مربوط به آغاز حیات (روش های کمک باروری، سقط جنین، رحم جایگزین و انتقال جنین)	دکتر مژگان بهشید	۰/۵ نمره
۶	مسائل اخلاقی در مراحل پایان حیات (مراحل پایان حیات، بیمار ترمینال، مرگ مغزی، پیوند اعضا، درمانهای بیهوده، دستور عدم احیاء و اتانازی)	دکتر مژگان بهشید	۰/۵ نمره
۷	اهمیت حساسیت اخلاقی و مولفه های آن و راهکارهای حساس سازی پرستاران به موضوعات اخلاقی	دکتر مژگان بهشید	۰/۵ نمره
۸	نقش حساسیت اخلاقی در رویکرد به مسائل اخلاقی و پیشگیری از بروز خطا	دکتر مژگان بهشید	۰/۵ نمره
۹	جو اخلاقی و عناصر آن و تاثیر جو اخلاقی بر رشد حرفه ای و توسعه فضایل اخلاقی	دکتر مژگان بهشید	۰/۵ نمره
۱۰	مفهوم شجاعت اخلاقی و نقش آن را در رویکرد به مسائل اخلاقی	دکتر مژگان بهشید	۰/۵ نمره
۱۱	مفهوم دیسترس اخلاقی و عوامل زمینه ساز آن و راهکارهای کاهش آن	دکتر مژگان بهشید	۰/۵ نمره
۱۲	اصول اخلاق حرفه ای در آموزش و یادگیری با تاکید بر آموزش بیمار و دانشجو	دکتر مژگان بهشید	۰/۵ نمره

۰/۵ نمره	دکتر مژگان بهشید	مفهوم تعارض منافع، موقعیتهای بروز تضاد منافع و انواع آن را در سیستم های سلامت و راهکارهایی برای حل این تعارضات	۱۳
۰/۵ نمره	دکتر مژگان بهشید	کدها، راهنماها و استانداردهای حرفه ای، در پرستاری و کاربرد آنها را در مراقبتهای پرستاری	۱۴
۰/۵ نمره	دکتر مژگان بهشید	عملکرد اخلاقی در پرستاری و اهمیت تعهد اخلاقی (Professionalism)	۱۵
۰/۵ نمره	دکتر مژگان بهشید	مصادیق رعایت اصول پروفشنالیسم در فعالیتهای پرستاری	۱۶
-	دکتر مژگان بهشید	روش تحلیل اخلاقی موضوعات و مسائل اخلاقی شایع در پرستاری و ارائه راهکارهای حل آنها.	۱۷
۰/۵ نمره	دکتر مژگان بهشید	اهمیت برقراری رابطه درمانی در پرستاری	۱۸
۰/۵ نمره	دکتر مژگان بهشید	عناصر اخلاق ارتباطی و انواع ارتباطات بین فردی در ارائه خدمات سلامت	۱۹
۰/۵ نمره	دکتر مژگان بهشید	تعهد نسبت به رعایت اصول پروفشنالیسم در فعالیتهای پرستاری	۲۰
۰/۵ نمره	دکتر مژگان بهشید	چالش های اخلاقی موجود در بخش در رابطه با رعایت اصول تعهد حرفه ای و ارائه راهکارهایی برای حل این چالش ها و اولویت بندی آنها	۲۱
۰/۵ نمره	دکتر اکرم قهرمانیان	نقش معنویت در مراقبت از بیماران در مرحله پایان حیات	۲۲
۰/۵ نمره	دکتر اکرم قهرمانیان	مفهوم اخلاق در مراقبتهای معنوی را شرح داده و مصادیق آن	۲۳
۰/۵ نمره	دکتر اکرم قهرمانیان	قوانین و مقررات و مسئولیت های حرفه ای در پرستاری	۲۴
۰/۵ نمره	دکتر اکرم قهرمانیان	تشریح حقوق بیمار و ارائه راهکارهایی برای رعایت حقوق بیمار در محیط بالینی	۲۵
۰/۵ نمره	دکتر اکرم قهرمانیان	اصول و روشهای پیشگیری از خطا و مدیریت آن و نحوه رعایت حقوق بیمار در خطاهای پرستاری	۲۶
۰/۵ نمره	دکتر اکرم قهرمانیان	چالش های اخلاقی رایج در حوزه ی حقوق بیمار در مراقبتهای پرستاری، چگونگی تاثیر آن بر مراقبت از بیمار و ارائه راهکارهایی برای حل این چالش ها و اولویت بندی آنها	۲۷

شیوه ارائه آموزش

سخنرانی تعاملی، پرسش و پاسخ، مباحثه، نمایش عملی، -نمایش فیلم آموزشی و تحلیل و نقد وقایع، شبیه سازی سناریوهای بالینی، یادگیری در گروه های کوچک و کار گروهی برای تحلیل سناریو های اخلاقی ، گردش علمی، راند بالینی، آموزش حل مساله، ایفای نقش

شیوه ارزیابی دانشجو

واحد نظری: ارزشیابی تکوینی و تراکمی (آزمون کتبی تستی و تشریحی) ۱۲ نمره

حضور منظم و بموقع در جلسات کلاسی و مشارکت موثر در بحثها و سوالات چالشی ۱ نمره

واحد عملی: حضور منظم همراه با مشارکت فعال در برنامه های عملی و محیط بالینی و ارزیابی گزارشات نقادانه و تکالیف تعیین شده، مشاهدات و تنظیم چک لیست واری جهت ارزشیابی رفتار دانشجو در محیط های آموزشی (کلاس درس، بالین و محیط شبیه سازی شده) در تمرینات عملی و تعامل با مددجویان، خانواده و اعضای تیم سلامت ۷ نمره

روش های بکار رفته در ارزشیابی شامل: پرسش و پاسخ کلاسی، نقد و ارائه گزارش سناریوهای شبیه سازی شده توسط دانشجو، DOPS ، مشاهده رفتار و تنظیم چک لیست واری، آزمون TOSCE خواهد بود.

حداقل نمره قبولی برای این درس : بر اساس کوریکولوم

تعداد ساعات مجاز غیبت برای این واحد درسی : طبق آئین نامه های آموزشی مصوب

منابع آموزشی

لاریجانی، باقر. آرامش، کیارش. پزشک و ملاحظات اخلاقی. جلد اول و دوم. تهران: انتشارات برای فردا.

Buka,p. Essential law and ethics in nursing: Patients, rights and decision making. Routledge.

منابع آموزشی برای مطالعه بیشتر

از این منابع نمی توان سوال آزمون طرح کرد. این منابع صرفا به منظور تعمیق یادگیری دانشجویان به آنها معرفی می شوند.

Butts, JB. Rich, KL. Nursing ethics. Jones & Bartlett learning.

Jones Bonofiglio K. Health care ethics through the lens of moral distress. Springer

Robinson S. Doody, O. Nursing & health care ethics E-Book. Elsevier health sciences.

مقالات اخیر در زمینه اخلاق پرستاری و ارتباطات حرفه ای در اورژانس.

فرصت های یادگیری

شرکت در همایش های علمی با موضوعات اخلاق حرفه ای، شرکت در کارگاههای اخلاق پزشکی و اخلاق پرستاری، شرکت در برنامه های CPC اخلاق، شرکت در گراندهای بالینی با موضوعات اخلاقی، شرکت در ژورنال کلاب های با موضوعات اخلاقی.

اطلاعات تماس

مدرس / مدرسین دوره (تلفن ، ایمیل و): دکتر مژگان بهشید - ۰۹۱۴۳۰۱۹۷۰۱

Email: behshidm@tbzmed.ac.ir

دکتر اکرم قهرمانیان - ۰۹۱۲۳۸۷۹۲۴۷

Email: ghahramaniana@gmail.com

امضای مسئول دفتر توسعه

امضای مدیر گروه

امضای مسئول درس

